

Sygn. akt III AUa 1944/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2018 r.

**Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSA Irena Różańska-Dorosz (spr.)

Sędziowie: SSA Grażyna Szyburska-Walczak

SSO del. Artur Tomanek

Protokolant: Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2018 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku I. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł.

o waloryzację

na skutek apelacji I. M.

od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 23 października 2017 r. sygn. akt IX U 419/17

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 października 2017 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie I. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia 3 marca 2017 r., którą organ rentowy dokonał waloryzacji emerytury wnioskodawczynie od 1 marca 2017 r.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd pierwszej instancji wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny:

Prawo do emerytury dla wnioskodawczynie I. M. zostało ustalone decyzją z dnia 7 listopada 2005 r. od 1 czerwca 2005 r. Świadczenie zostało przyznane w obniżonym wieku emerytalnym. Z tytułu wyłącznie polskich okresów zatrudnienia wnioskodawczynie nie spełniała warunków niezbędnych do przyznania emerytury na mocy art. 29 ustawy emerytalnej, zatem zachodziła konieczność uwzględnienia okresów zatrudnienia we W..

Decyzją przyznającą prawo do świadczenia z dnia 7 listopada 2005 r. uwzględniono w stażu pracy okres zatrudnienia od 20 lutego 1968 r. do 30 kwietnia 1975 r. w Zakładach (...) w B.. Przy ustalaniu wysokości świadczenia w proporcjonalnym wariantcie uwzględniono okres zatrudnienia we W. od 16 marca 1997 r., tj. zgodnie z poświadczeniem włoskiej instytucji ubezpieczeniowej w formularzu E 205 IT z dnia 18 października 2005 r. w ilości 111 miesięcy.

Decyzją z 21 czerwca 2006 r., doliczono do stażu pracy, okres zatrudnienia od 6 lutego 1967 r. do 9 października 1967 r. w Zakładach (...) w B. na podstawie druku: Rp - 7 z 4 maja 2006 r. Przeliczono również podstawę wymiaru emerytury z uwzględnieniem wynagrodzenia za 1967 rok.

Decyzją z dnia 2 czerwca 2010 r. zostało ustalone od 1 lipca 2009 r. prawo do emerytury z mocy art. 27 ustawy emerytalnej, przyjmując wyłącznie polskie okresy. Organ rentowy sprawdził również wysokość świadczenia z zastosowaniem zasady proratyacji, które okazało się niekorzystne - decyzja z dnia 18 czerwca 2010 r. Emerytura wg proporcji została dla wnioskodawczynie zawieszona.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy dokonał waloryzacji świadczenia wnioskodawczynie, polegającej na pomnożeniu kwoty świadczenia przez wskaźnik waloryzacji, który zgodnie z powołanym Komunikatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 9 lutego 2011 r. wyniósł 100,44 %. Z uwagi na fakt, że kwota podwyżki okazała się niższa niż 10,00 zł wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono poprzez dodanie do kwoty świadczenia przysługującego na dzień 28 lutego 2017 r. tj. 1.612,48 zł kwoty waloryzacji tj. czyli 10,00 zł. Emerytura po waloryzacji od 1 marca 2017 r. wynosi 1.622,48 zł.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji stwierdził, że odwołanie wnioskodawczynie nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd ten wskazał, że zgodnie z art. 5. ust. 1 ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw w 2017 r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia, w wysokości przysługującej w dniu 28 lutego 2017 r., wskaźnikiem waloryzacji, ustalonym zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, nie mniej niż o kwotę 10 zł, natomiast w myśl Komunikatu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lutego 2017 r. w/s wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2017 r. (M.P.2017.187) na podstawie art. 89 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2016.887, 1948, 2036 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 2 i 38) ogłasza się, że wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2017 r. wynosi 100,44%.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy podał, że zaskarżoną decyzją organ rentowy dokonał waloryzacji świadczenia wnioskodawczynie zgodnie z ww. przepisami.

Sąd pierwszej instancji wyjaśnił jednocześnie, że postanowił oddalić wniosek dowodowy o powołanie biegłego z zakresu rachunkowości zgłoszony w odwołaniu oraz wniosek zawarty w piśmie procesowym z dnia 12 czerwca 2017 r. w punkcie 3 pisma procesowego k. 16 a.s. z uwagi na brak potrzeby zwrócenia się z zapytaniem jako niezbędnym celem rozstrzygnięcia sprawy. W ocenie tego Sądu w niniejszej sprawie nie zachodzą również okoliczności uzasadniające konieczność wystąpienia z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Przede wszystkim, jak wyjaśnił Sąd, wystąpienie z przedmiotowym pytaniem nie było dla Sądu niezbędne dla wydania wyroku, bowiem przedmiotem niniejszego postępowania była decyzja organu rentowego o waloryzacji emerytury. Sąd zwrócił uwagę, że zakres i przedmiot rozpoznania sądowego wyznacza treść decyzji organu rentowego. Dlatego też Sąd w ramach prowadzonego postępowania dopuścił dowód z akt organu rentowego na okoliczność przedmiotu wydanej decyzji i dokumentacji zebranej w ramach postępowania przed organem rentowym. Decyzja z dnia 3 marca 2017 r. została wydana z urzędu i dotyczy waloryzacji świadczenia, której ZUS, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje w marcu każdego roku, a która polega na pomnożeniu kwoty świadczenia przez wskaźnik waloryzacji, który zgodnie z powołanym Komunikatem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 lutego 2011 r. wyniósł 100,44 %. Z uwagi na fakt, że kwota podwyżki okazała się niższa niż 10,00 zł. wysokość zwaloryzowanej emerytury ustalono poprzez dodanie kwoty świadczenia przysługującego na dzień 28 lutego 2017 r. tj. 1.612,48 zł. kwoty waloryzacji tj. 10,00 zł. Emerytura po waloryzacji od 1 marca 2017 r. wynosi 1.622,48 zł.

W ocenie Sądu decyzja ta została wydana prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi.

Z wyrokiem tym nie zgodziła się wnioskodawczynie, reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, który zarzucił orzeczeniu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 3 ust. 1 i art. 46 ust. 2 lit. a Rozporządzenia Rady (EWG) nr 1408/71 z 14 czerwca 1971 r. w/s stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników

najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 28, 30 1.1997) poprzez odmowę uznania pełnego okresu pobytu we W. jako podstawy do obliczenia świadczeń emerytalnych poprzez dyskryminację ubezpieczonej, przejawiającej się w pominięciu rzeczywistego okresu przebywania we W. jako podstawy do obliczenia świadczeń emerytalnych; art. 46 ust. 2 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej poprzez dyskryminację ubezpieczonej, polegającą na pominięciu całego okresu przebywania we W. jako podstawy do obliczenia świadczeń emerytalnych. Skarżąca zarzuciła również błąd w ustaleniach faktycznych, że ubezpieczona nie przedłożyła żadnych nowych dokumentów, które dawałyby podstawę do oceny prawidłowości wyliczenia wysokości emerytury.

Mając na uwadze powyższe zarzuty apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, a ponadto o powołanie biegłego z zakresu rachunkowości o wyliczenie emerytury w wysokości, którą osiągnęłaby wnioskodawczyni, gdyby uwzględnić jej cały okres przebywania we W. jako stażu pracy. Dodatkowo apelująca wniosła o wystąpienie do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu, na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z zapytaniem, czy wobec skarżącej zasadne jest zastosowanie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 988/2004, czy też nie należałoby zastosować poprzednich rozporządzeń Rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w/s wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w/s stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, skoro skarżąca rozpoczęła wykonywanie pracy w okresie obowiązywania poprzednich regulacji i w tym samym czasie, nabyła uprawnienia emerytalne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie.

Zarzuty apelacji skierowane były w głównej mierze do błędnego wyliczenia wysokości emerytury wnioskodawczyni, a w związku z tym, że przedmiotem zaskarżonej decyzji była wyłącznie waloryzacja świadczenia, nie mają one żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia. W tym miejscu przypomnienia bowiem wymaga, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zakres i przedmiot rozpoznania sądowego wyznacza treść decyzji organu rentowego. W sprawie natomiast zaskarżoną decyzją z dnia 3 marca 2017 r. organ rentowy z urzędu dokonał waloryzacji emerytury wnioskodawczyni od dnia 1 marca 2017 r., w oparciu o art. 88 i 89 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawę z dnia 2 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, co zostało szczegółowo opisane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W postępowaniu sądowym, wywołanym odwołaniem od decyzji organu rentowego, zgodnie z systemem orzekania w sprawach z tego zakresu, sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji. Sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego, w związku z czym nie ustala kwestii nieobjętych zakresem decyzji i jego rozstrzygnięcie odnosi się wyłącznie do zaskarżonej decyzji. Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje również stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2017 r. w sprawie II UK 413/16 (Legalis nr 1692586), zgodnie z którym przeniesienie sprawy na drogę sądową przez wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego ogranicza się do okoliczności uwzględnionych w decyzji, a między stronami spornych; poza tymi okolicznościami spór sądowy nie może zaistnieć. Przed sądem ubezpieczony może żądać jedynie korekty stanowiska zajętego przez organ rentowy i wykazywać swoją rację, odnosząc się do przedmiotu sporu objętego zaskarżoną decyzją, natomiast nie może żądać czegoś, o czym organ rentowy nie decydował. Skoro zaskarżona decyzja dotyczyła waloryzacji polegającej na przemnożeniu świadczenia przez wskaźnik waloryzacji, to Sąd Okręgowy badał, czy organ rentowy przeliczył emeryturę wnioskodawczyni w sposób przewidziany wskazanymi wyżej przepisami ustawy.

Zarzuty apelacji natomiast w ogóle nie przystają do przedmiotu tej sprawy, opisanego wyżej, a koncentrują się wyłącznie na podważaniu prawidłowości obliczenia świadczenia emerytalnego wnioskodawczyni na podstawie przepisów unijnych, w szczególności kwestii związanej z brakiem uznania pełnego okresu pobytu I. M. we W.. Tak, jak to słusznie wskazał Sąd Okręgowy istotą tej sprawy jest ocena dokonanej przez ZUS waloryzacji, a co do tej materii

wnioskodawczyni de facto nie składała jakichkolwiek zastrzeżeń. Z tego też powodu brak jest również podstaw do powoływania w tej sprawie biegłego z zakresu rachunkowości na okoliczność wyliczenia emerytury wnioskodawczyni przy uwzględnieniu całego okresu, kiedy przebywała ona we W..

Podnoszone w odwołaniu i apelacji żądania wnioskodawczyni o obliczenie emerytury w sposób przez nią wskazany nie było przedmiotem zaskarżonej decyzji ani wyroku wydanego na skutek odwołania.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny uznał apelację wnioskodawczyni za nieuzasadnioną i oddalił ją na podstawie art. 385 k.p.c.

SSA Grażyna Szyburska-Walczak SSA Irena Różańska-Dorosz SSO del. Artur Tomanek

R.S.